

1. # HAVING cümləsi

- SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- ✓ GROUP BY cümləli SELECT operatorunda əks olunacaq qruplaşdırılmış yazıları müəyyən edir
- SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:
- bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

2. # GROUP BY cümləsi

- SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- ✓ sahələrin verilmiş siyahısında eyni qiymətlərə malik olan yazıları birləşdirib bir yazı ilə əvəz edir
- SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:
- bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

3. # TOP predikası

- SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- ✓ seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:
- SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:
- bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

4. # DİSTİNCT predikası

- SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- ✓ SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:
- seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:
- bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

5. # ORDER BY cümləsi

- SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- ✓ bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır
- SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:
- yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:

6. # WHERE cümləsi

- yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:
- ✓ SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:
- bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

7. # FROM cümləsi

- SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- ✓ yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:
- SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:
- bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

8. # GROUP BY cümləli SELECT operatorunda əks olunacaq qruplaşdırılmış yazıları müəyyən edir

- WHERE cümləsi
- √ HAVING cümləsi
- DİSTİNCT predikatı
- FROM cümləsi
- ORDER BY cümləsi

9. # sahələrin verilmiş siyahısında eyni qiymətlərə malik olan yazıları birləşdirib bir yazı ilə əvəz edir

- FROM cümləsi
- √ GROUP BY cümləsi
- ORDER BY cümləsi
- DİSTİNCT predikatı
- WHERE cümləsi

10. # seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:

- WHERE cümləsi
- √ TOP predikatı
- DİSTİNCT predikatı
- FROM cümləsi
- ORDER BY cümləsi

11. # SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:

- WHERE cümləsi
- √ DİSTİNCT predikatı
- FROM cümləsi
- TOP predikatı
- ORDER BY cümləsi

12. # bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

- WHERE cümləsi
- √ ORDER BY cümləsi
- DİSTİNCT predikatı
- TOP predikatı
- FROM cümləsi

13. # SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:

- FROM cümləsi
- √ WHERE cümləsi
- DİSTİNCT predikatı
- TOP predikatı
- ORDER BY cümləsi

14. # yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:

- WHERE cümləsi
- √ FROM cümləsi
- DİSTİNCT predikatı
- TOP predikatı
- ORDER BY cümləsi

15. # VB-dən cədvəlin, proseduranın, cədvəldən indeksin silinməsi və ya təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur

- İNSERT operatoru
- √ DROP operatoru
- DELETE operatoru
- ALTER TABLE operatoru

- UPDATE operatoru

16. # cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyilə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur

- İNSERT operatoru
- ✓ ALTER TABLE operatoru
- DELETE operatoru
- SELECT operatoru
- UPDATE operatoru

17. # yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır

- UPDATE operatoru
- DROP operatoru
- ALTER TABLE operatoru
- SELECT operatoru
- ✓ DELETE operatoru

18. # verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir

- ✓ UPDATE operatoru
- ALTER TABLE operatoru
- İNSERT operatoru
- SELECT operatoru
- DELETE operatoru

19. # sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur

- UPDATE operatoru
- DELETE operatoru
- ALTER TABLE operatoru
- ✓ İNSERT operatoru
- SELECT operatoru

20. # icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir:

- DELETE operatoru
- ALTER TABLE operatoru
- UPDATE operatoru
- İNSERT operatoru
- ✓ SELECT operatoru

21. # DROP operatoru:

- yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
- cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyilə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
- ✓ VB-dən cədvəlin, proseduranın, cədvəldən indeksin silinməsi və ya təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur

22. # ALTER TABLE operatoru:

- yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
- icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
- sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
- ✓ cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyilə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur

23. # DELETE operatoru:
- √ yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
  - verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
  - sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyiylə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
24. # UPDATE operatoru:
- icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
  - sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
  - cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyiylə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - √ verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
25. # INSERT operatoru:
- icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
  - cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyiylə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
  - √ sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
26. # SELECT operatoru
- sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
  - cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyiylə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
  - √ icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
27. # verilənlərin relyatsion modelinin hazırlanması nəticəsində meydana gələn dillərdən biri:
- DML dili
  - FROM açar sözü
  - SELECT operatoru
  - √ SQL dili
  - DDL dili
28. # verilənlərin klient proqrammaya ötürülməsi üsullarını əks etdirir, lakin kliyent proqramda onların emalı və istifadəçiyə təqdimatını əks etdirmir:
- SELECT operatoru
  - FROM açar sözü
  - DML dili
  - DDL dili
  - √ SQL dili
29. # Burada dəyişənlər, nişanlar, dövrlər, normal proqramistin işləməyə vərmiş etdiyi heç bir başqa elementlər yoxdur:
- SELECT operatoru
  - FROM açar sözü
  - DML dili
  - DDL dili
  - √ SQL dili

30. # Verilənlər müraciət metodunun göstərilməsini tələb etmir və operatorların sırbist formatda yazılışına imkan verir:
- SELECT operatoru
  - FROM açar sözü
  - DML dili
  - DDL dili
  - √ SQL dili
31. # qeyri prosedur dillərə aid edilir:
- DML dili
  - FROM açar sözü
  - SELECT operatoru
  - √ SQL dili
  - DDL dili
32. # yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- DML dili
  - SQL dili
  - SELECT operatoru
  - √ FROM açar sözü
  - DDL dili
33. # VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsinə imkan verir
- DDL dili
  - FROM açar sözü
  - DML dili
  - SQL dili
  - √ SELECT operatoru
34. # VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir
- DML dili
  - FROM açar sözü
  - SELECT operatoru
  - √ DDL dili
  - SQL dili
35. # verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- SQL dili
  - √ DML dili
  - SELECT operatoru
  - FROM açar sözü
  - DDL dili
36. # layihələndiriciyə, VB-yə sadə və mürəkkəb sorğular yaratmaq və icra etmək üçün imkan verir:
- FROM açar sözü
  - DDL dili
  - √ SQL dili
  - SELECT operatoru
  - DML dili
37. # layihələndiriciyə əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra etməyə imkan verir:

- DML dili
- √ SQL dili
- SELECT operatoru
- FROM açar sözü
- DDL dili

38. # VB-nin və cədvəllərin tam quruluşunu təsvir etməklə layihələndiriciyə onları yaratmaq imkanı verir

- DML dili
- √ SQL dili
- SELECT operatoru
- FROM açar sözü
- DDL dili

39. # SQL dili:

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- √ verilənlərin relyatsion modelinin hazırlanması nəticəsində meydana gələn dillərdən biridir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

40. # Access üçün SQL MS dili...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- √ verilənlərin kliyent proqramına ötürülməsi üsulunu əks etdirir, lakin onların kliyent proqramında emalı və istifadəçiyə təqdimatı barədə heç nə əks etdirmir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

41. # Access üçün SQL MS dili...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- √ burada dəyişənlər, nişanlar, dövrə, normal proqramistin işləməyə vərmiş etdiyi başqa elementlə yoxdur
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

42. # Access üçün SQL MS dili...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- √ verilənlərə müraciət metodunun göstərilməsini tələb etmir və operatorların sərbəst yazılış formatını istifadə edir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

43. # Access üçün SQL MS dili...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- √ qeyri prosedur dillərə aid edilir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

44. # FROM açar sözü...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- √ yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir

- əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra edir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

45. # SELECT operatoru...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra edir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

46. # DDL (Data Definition Language) dili:

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra edir

47. # DML (Data Manipulation Language) dili:

- əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra edir
- ✓ verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

48. # SQL dili VB layihələndiricisinə imkan verir ki:

- verilənlər seçilsin və yeniləşdirilsin
- ✓ VB-yə sadə və mürəkkəb sorğular yaratsın və icra etsin
- VB-dən lazımi sətirlər seçilsin və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilsin
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilsin
- VB-nin strukturu təsvir edilsin və müraciətlər idarə edilsin

49. # kompüter server sıradan çıxdığı zaman etibarlılığın zəif olması kimi nöqsan:

- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

50. # icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi

- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

51. # idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s. ola bilər

- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

52. # Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması üçün kompüter serverin mövcud olması

- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- √ mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

53. # bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur

- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- √ mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

54. # zəif müdafiə və şəbəkənin pis idarə edilməsi kimi nöqsan:

- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- √ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

55. # etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri:

- √ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir

56. # şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s.-dir:

- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- √ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

57. # şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- √ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

58. # kompüter-server yoxdur – bu:

- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- √ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

59. # qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur

- ✓ zəif qoruma və şəbəkənin pı s idarə edilməsi kimi nöqsanı
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması idarə edilməsi üçün kompüter serverin mövcud olması

60. # qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur
- ✓ etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması idarə edilməsi üçün kompüter serverin mövcud olması

61. # qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur
- ✓ şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması idarə edilməsi üçün kompüter serverin mövcud olması

62. # qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur
- ✓ şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması idarə edilməsi üçün kompüter serverin mövcud olması

63. # qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur
- ✓ kompüter-server yoxdur
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması idarə edilməsi üçün kompüter serverin mövcud olması

64. # Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- ✓ kompüter serverin sıradan çıxdığı zaman etibarlılığın aşağı olması kimi nöqsanı
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

65. # Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- ✓ icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

66. # Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- √ idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

67. # Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- √ Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması idarə edilməsi üçün kompüter serverin mövcud olması
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

68. # Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- kompüter-server yoxdur
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir
- √ bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları işçi ctansiyalar olur
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri

69. # Şəbəkə adapterinin şəbəkə kanalına müraciət metodu adlanan xarakteristikası:

- 8, 16, 32, 64, 128
- √ Ethernet, Arcnet, Token-Ring
- koaksial, bdaqlanan cütlər, optovolokno
- doğru cavab yoxdur
- İSA, EİSA, Micro Channel və s

70. # Şəbəkə adapterinin mərtəbəlilik(mövqelilik) adlanan xarakteristikası

- İSA, EİSA, Micro Channel və s
- √ 8, 16, 32, 64, 128
- koaksial, bdaqlanan cütlər, optovolokno
- doğru cavab yoxdur
- Ethernet, Arcnet, Token-Ring

71. # Kompüterin şəbəkə adapteri qoşulan şinlərinin tipləri:

- 8, 16, 32, 64, 128
- √ İSA, EİSA, Micro Channel və s
- koaksial, bdaqlanan cütlər, optovolokno
- doğru cavab yoxdur
- Ethernet, Arcnet, Token-Ring

72. # ardıcıl şəbəkə

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

73. # genişyayımli şəbəkə

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

74. # serverlər

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir

75. # qlobal şəbəkə

- Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- √ Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

76. # korporativ şəbəkə

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

77. # lokal şəbəkə

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

78. # Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür:

- qlobal şəbəkədə
- lokal şəbəkədə
- genişyayımli şəbəkədə
- √ ardıcıl şəbəkədə
- serverlərdə

79. # Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür:

- qlobal şəbəkədə
- √ genişyayımli şəbəkədə
- lokal şəbəkədə
- ardıcıl şəbəkədə
- serverlərdə

80. # Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir:

- qlobal şəbəkə
- √ serverlər
- genişyayımli şəbəkə
- ardıcıl şəbəkə

- lokal şəbəkə

81. # Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir:

- ardıcıl şəbəkə
- serverlər
- √ qlobal şəbəkə
- genişyayımli şəbəkə
- korporativ şəbəkə

82. # Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir:

- qlobal şəbəkə
- √ korporativ şəbəkə
- genişyayımli şəbəkə
- ardıcıl şəbəkə
- serverlər

83. # Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir:

- qlobal şəbəkə
- √ lokal şəbəkə
- genişyayımli şəbəkə
- ardıcıl şəbəkə
- serverlər

84. # LHS-nin idarəedilməsi sinifləri:

- İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
- √ Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
- Genişyayımli, ardıcıl
- Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat, şəbəkə, kanal, fiziki
- Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik (mərtəbəlilik), şəbəkə kanalına müraciət metodu

85. # Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləri:

- İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
- √ Genişyayımli, ardıcıl
- Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat, şəbəkə, kanal, fiziki
- Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
- Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik (mərtəbəlilik), şəbəkə kanalına müraciət metodu

86. # Şəbəkə adapterinin xarakteristikaları:

- İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
- √ Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik (mərtəbəlilik), şəbəkə kanalına müraciət metodu
- Genişyayımli, ardıcıl
- Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
- Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat, şəbəkə, kanal, fiziki

87. # LHS-nin aparat komponentləri:

- Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat, şəbəkə, kanal, fiziki
- √ İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
- Genişyayımli, ardıcıl
- Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
- Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik (mərtəbəlilik), şəbəkə kanalına müraciət metodu

88. # OSİ (X25) protokolunun səviyyələri:

- İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
- √ Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat, şəbəkə, kanal, fiziki
- Genişyayım, ardıcıl
- Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
- Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik(mərtəbəlilik), şəbəkə kanalına müraciət metodu

89. # Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş – bu:

- LHŞ-nin aparat komponentləridir
- √ LHŞ-nin idarəedilməsi sinifləridir
- Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
- OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir
- Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır

90. # Genişyayım, ardıcıl – bu:

- LHŞ-nin aparat komponentləridir
- √ Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
- OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir
- LHŞ-nin idarəedilməsi sinifləridir
- Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır

91. # Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik(mərtəbəlilik), şəbəkə kanalına müraciət metodu – bu:

- LHŞ-nin aparat komponentləridir
- √ Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır
- Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
- LHŞ-nin idarəedilməsi sinifləridir
- OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir

92. # İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri – bu:

- OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir
- √ LHŞ-nin aparat komponentləridir
- Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
- LHŞ-nin idarəedilməsi sinifləridir
- Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır

93. # Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat, şəbəkə, kanal, fiziki – bu:

- LHŞ-nin aparat komponentləridir
- √ OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir
- Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
- LHŞ-nin idarəedilməsi sinifləridir
- Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır

94. # Kliyent tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
- √ appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
- istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
- Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
- istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması

95. # Kliyent tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
- √ HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımı appletlər çağırılıb nizamlanır

- istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
- Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
- istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması

96. # Kliyent tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
- ✓ lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir
- istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
- Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
- istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması

97. # Kliyent tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
- ✓ Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
- istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
- Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
- istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması

98. # server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
- ✓ Nəticə alındıqdan sonra xarici proqrama (ASP səhifə) HTML-sənəd formalaşdırır və Web-kliyəntə göndərir
- HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
- appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
- lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir

99. # server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
- ✓ Xarici proqrama (ASP-səhifə) formanın sahələrinin qiymətlərini SQL dilində sorğu formalaşdırmaq və bazaya müraciət etmək üçün istifadə edir
- HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
- appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
- lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir

100. # server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
- ✓ Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
- HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
- appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
- lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir

101. # server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
- ✓ istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
- HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
- appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
- lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir

102. # server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
- ✓ istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması

- HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
- appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
- lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir

103. # server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
- ✓ bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
- HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
- appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
- lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir

104. # VB-nin kliyent-internet modelinin xarakteristikalarından biri:

- kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
- ✓ VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
- növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
- əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir

105. # VB-nin kliyent-internet modelinin xarakteristikalarından biri:

- kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
- ✓ Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
- növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
- əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir

106. # VB-nin kliyent-internet modelinin xarakteristikalarından biri:

- kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
- ✓ VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər
- əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
- növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
- əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir

107. # VB-nin kliyent-internet modelinin xarakteristikalarından biri:

- kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
- ✓ kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
- növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
- əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir

108. # üçsəxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- ✓ növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır

- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

109. # üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- ✓ bu model növbəli işi nəzərdə tutur
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

110. # üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- ✓ əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

111. # üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- ✓ əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

112. # üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- ✓ kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

113. # üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- ✓ baza serverinə kliyentlərin əlavələrini icra edən əlavələr serveri qoşulur
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır

114. # VB-nin üçşaxəli paylanmış modelinin nöqsanı

- Yüksək məsrəflər
- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
- adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması
- ✓ çox yüksək məsrəflər
- kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması

115. # VB-nin paylanmış baza modelinin nöqsanı

- kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
- adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması
- ✓ Yüksək məsrəflər
- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
- çox istifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması

- 116.** # VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin nöqsanı
- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
  - Yüksək məsrəflər
  - çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması
  - ✓ kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
  - adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması
- 117.** # kliyent-server VB-nin nöqsanı
- Yüksək məsrəflər
  - çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması
  - faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
  - ✓ adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması
  - kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
- 118.** # fayl-server VB-nin nöqsanı
- ✓ faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
  - adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması
  - çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması
  - Yüksək məsrəflər
  - kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
- 119.** # lokal VB-nin nöqsanı
- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
  - kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
  - Yüksək məsrəflər
  - ✓ çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması
  - adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması
- 120.** # elastiklik və universallıq
- VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
  - fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
  - kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür
  - ✓ VB-nin üçşaxəli paylanmış modelinin üstünlüyüdür
  - VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
- 121.** # verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- lokal VB-nin üstünlüyüdür
  - VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
  - fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
  - kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür
  - ✓ VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
- 122.** # əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması
- VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
  - VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
  - fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
  - lokal VB-nin üstünlüyüdür
  - ✓ kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür
- 123.** # böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
  - VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür

- lokal VB-nin üstünlüyüdür
- kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür
- ✓ fayl-server VB-nin üstünlüyüdür

124. # böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik

- fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
- VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
- VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
- ✓ lokal VB-nin üstünlüyüdür
- kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür

125. # VB-nin üçşaxəli paylanmış modelinin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ elastiklik və universallıq
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- elastiklik və etibarlılıq
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

126. # VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ elastiklik və etibarlılıq
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

127. # VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- elastiklik və etibarlılıq
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

128. # kliyent-server VB-nin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- elastiklik və etibarlılıq
- böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik

129. # fayl-server VB-nin üstünlüyü:

- böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- ✓ böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- elastiklik və etibarlılıq
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

130. # lokal VB-nin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- elastiklik və etibarlılıq
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

131. # çox yüksək məsrəflər kimi nöqsanı var:

- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- paylanmış çazalı VB
- klient-server VB-si
- √ üçqovşaqlı paylanmış modelli VB
- funksiyaların paylanması

132. # Yüksək məsrəflər kimi nöqsanı var:

- fayl-server VB-si
- √ pçylanmış bazalı VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

133. # kliyətlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması kimi nöqsanı:

- fayl-server VB-si
- √ nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- lokal VB
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

134. # adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması kimi nöqsanı:

- fayl-server VB-si
- √ klient-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- lokal VB

135. # faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi kimi nöqsanı:

- lokal VB
- √ fayl-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

136. # çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması kimi nöqsanı:

- fayl-server VB-si
- √ lokal VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

137. # elastiklik və universallıq kimi üstünlüyü:

- paylanmış çazalı VB
- √ üçqovşaqlı paylanmış modelli VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si

138. # elastiklik və etibarlılıq kimi üstünlüyü:

- fayl-server VB-si
- √ pçylanmış bazalı VB

- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

139. # verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq kimi üstünlüyü:

- fayl-server VB-si
- ✓ nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- lokal VB
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

140. # əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması kimi üstünlüyü:

- fayl-server VB-si
- ✓ klient-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- lokal VB

141. # böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu kimi üstünlüyü:

- lokal VB
- ✓ fayl-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

142. # böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik kimi üstünlüyü:

- fayl-server VB-si
- ✓ lokal VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

143. # üçqovşaqly paylanmış model VB-sində:

- verilənlər ayrı-ayrı hissələr və ya sinxronlaşdırılan sürətlər şəklində həm serverdə, həm də kliyent maşınlarında saxlana bilər
- ✓ baza serverinə kliyentlərin əlavələrinin icra edildiyi əlavələr serveri qoşulur
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir

144. # paylanmış baza VB-sində:

- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir
- ✓ verilənlər ayrı-ayrı hissələr və ya sinxronlaşdırılan sürətlər şəklində həm serverdə, həm də kliyent maşınlarında saxlana bilər
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir

145. # funksiyaların paylanması VB-sində:

- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
- ✓ əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir

- əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir
- VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir

146. # nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-sində:

- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
- √ mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir
- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir

147. # klient-server VB-sində:

- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
- √ VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir

148. # fayl-server VB-sində:

- əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir
- √ VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir

149. # lokal VB-də:

- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
- √ əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir

150. # baza serverinə kliyentlərin əlavələrinin icra edildiyi əlavələr serveri qoşulur:

- paylanmış baza
- √ üçqovşaqly paylanmış model
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si

151. # verilənlər ayrı-ayrı hissələr və ya sinxronlaşdırılan surətlər şəklində həm serverdə, həm də kliyent maşınlarında saxlana bilər:

- fayl-server VB-si
- √ paylanmış baza
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si

152. # əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır:

- fayl-server VB-si
- √ funksiyaların paylanması
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması

- lokal VB
- klient-server VB-si

153. # mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir:

- fayl-server VB-si
- ✓ nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- lokal VB
- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si

154. # VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir:

- fayl-server VB-si
- ✓ klient-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- lokal VB

155. # VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir:

- lokal VB
- ✓ fayl-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si

156. # əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir:

- fayl-server VB-si
- ✓ lokal VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si

157. # Hansı halda tranzaksiya qeyd etmə ilə bitir?

- b) cəsəd ROLLBACK WORK operatoru ilə bitdikdə
- ✓ cəsəd COMMIT WORK operatoru ilə bitdikdə
- d) cəsəd İSOLATION operatoru ilə bitdikdə
- e) cəsəd DARABILITY operatoru ilə bitdikdə
- c) cəsəd COSISTENCY operatoru ilə bitdikdə

158. # ROLLBACK WORK

- Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- ✓ tranzaksiyanın qayıtmasının zəruriliyini bildirən operator
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət

159. # COMMIT WORK

- Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- ✓ tranzaksiyanın qeyd edilməsinin zəruriliyini bildirən operator
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət

160. # ROLLBACK WORK

- √ Tranzaksiyanın cəsədinin bitməsinə bildirən SQL operatorlarından biri
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət

161. # COMMIT WORK

- Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- √ Tranzaksiyanın cəsədinin bitməsinə bildirən SQL operatorlarından biri
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət

162. # Transaksiyanın cəsədinin bitməsinə bildirən SQL operatorlarından biri:

- UPDATE
- √ ROLLBACK WORK
- END
- END TRANZACTION
- GREET TABLE

163. # Transaksiyanın cəsədinin bitməsinə bildirən SQL operatorlarından biri:

- UPDATE
- √ COMMIT WORK
- END
- END TRANZACTION
- GREET TABLE

164. # E`mal prosesinin təşkili üzrə tranzaksiya variantları hansı bənddə yerləşir?

- qeyd edilmə, qayıtma
- √ lokal, paylanmış
- atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- kilidlənmiş, kilidlənməmiş
- qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et

165. # Paylanmış tranzaksiyanın qeyd olunması üçün VB serverinin verdiyi əmr hansı bənddə yerləşir?

- qeyd edilmə, qayıtma
- √ qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et
- lokal, paylanmış
- kilidlənmiş, kilidlənməmiş
- atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük

166. # tranzaksiyanın icrasının nəticəsi olan variantlar hansı bənddə yerləşir?

- atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- √ qeyd edilmə, qayıtma
- lokal, paylanmış
- kilidlənmiş, kilidlənməmiş
- qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et

167. # Hansı bənddə tranzaksiyanın xüsusiyyətləri göstərilmişdir?

- qeyd edilmə, qayıtma
- √ atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- lokal, paylanmış

- kilidlənmiş, kilidlənməmiş
- qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et

168. # Tranzaksiyanın icrası nəticələrindən biri:

- razılaşma
- ✓ qayıtma
- `qeyd etməyə hazırlaş` əmri
- `tranzaksiyanı qeyd et` əmri
- qapalılıq

169. # Tranzaksiya:

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- ✓ VB üzərində, istifadəçi nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş təsirdir
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasındır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyətlərinin gözlənməsidir

170. # Tranzaksiya:

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- ✓ Verilənlərin operativ e`mal sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasındır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyətlərinin gözlənməsidir

171. # Tranzaksiya:

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- ✓ VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığdır
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasındır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyətlərinin gözlənməsidir

172. # Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- ✓ tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiya
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

173. # Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrası:

- tranzaksiya
- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- ✓ tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

174. # E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyətlərinin gözlənməsi:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- ✓ tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiya

175. # Verilənlərin qarşılıqlı bütövlüyünə zəmanət verir:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- √ tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiya

176. # VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:

- tranzaksiya
- √ tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

177. # VB üzərində, istifadəçi nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş təsir:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- √ tranzaksiya
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

178. # Verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahidi:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- √ tranzaksiya
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

179. # VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığı:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- √ tranzaksiya
- tranzaksiyanın qapalıq, mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

180. # Verilənlərin operativ e`malı sistemləri – bu:

- müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;
- √ böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- VB üzərində, istifadəçinin nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş əməliyyatdır;
- idarəetmədə qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir;

181. # OLTP və OLAP sistemləri birləşdirən əsas xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- icra edilən sorğular eyni tiplidir;
- hər iki qrup sistem lokal şəbəkə üçün nəzərdə tutulur
- hər iki sistemin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- √ hər iki qrup sistem faktoqrafik sistemdir;
- yüksək sür`ətli sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşu eynidir;

182. # OLTP və OLAP sistemləri fərqləndirən xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- OLTP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;
- √ yüksək sür`ətli OLAP və OLTP sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşuna görə;
- onlar faktoqrafik sistem deyil;

- onlar VBİS-yə əsaslanmır;
- OLAP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;

183. # OLTP və OLAP sistemləri fərqləndirən xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- OLTP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;
- ✓ onların icra etdiyi sorğular müxtəlif tiplidir;
- onlar faktoqrafik sistem deyil;
- onlar VBİS-yə əsaslanmır;
- OLAP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;

184. # OLTP və OLAP sistemləri birləşdirən əsas xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- icra edilən sorğular eyni tiplidir;
- ✓ hər iki qrup sistem VBİS-yə əsaslanır;
- hər iki sistemin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- hər iki qrup sistem lokal şəbəkə üçün nəzərdə tutulur.
- yüksək sürətli sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşu eynidir;

185. # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- ✓ böyük həcmli verilənlərin e`malının operativliyinə, böyük vaxt dövrü ərzində müxtəlif mənbələrdən informasiyaları toplayan, onlara sürətli müraciəti təmin edən xüsusi verilənlər ambarının tətbiqi sayəsində nail olunur;
- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;

186. # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- ✓ böyük həcmli verilənlərin e`malının operativliyinə, güclü, o cümlədən çoxprosessorlu hesablama sistemlərinin və mürəkkəb təhlil metodlarının tətbiqi sayəsində nail olunur;
- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;

187. # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- ✓ böyük həcmli tarixi verilənlərlə işləyərək, onlardan məzmun informasiyasının çıxarılmasına – verilənlərdən bilik alınmasına imkan verir;
- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;

188. # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- ✓ tez-tez sünni intellekt metodları, verilənlərin qrafik modelləşdirilməsi vasitələri əsasında informasiyaların e`malı üsullarına malik olur;
- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;

189. # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- ✓ predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;

190. # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- ✓ müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;

191. # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- ✓ tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;

192. # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- ✓ qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;

193. # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- ✓ belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində yerlərin ehtiyatlanmasıdır;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

194. # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- ✓ belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

195. # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- ✓ belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

196. # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- ✓ icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

197. # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- √ böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

198. # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- √ bu sistemlərin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

199. # Tranzaksiyalar jurnalı – bu:

- İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- icra edilən server əlavələrinin miqdarını optimallaşdırır
- √ VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır
- sistemdə sorğuları dinamik bölüşdürür
- verilənləri sistemin bütün qalan qovşaqlarına köçürür

200. # Bərpa vasitələri – bu:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır
- icra edilən server əlavələrinin miqdarını optimallaşdırır
- sistemdə sorğuları dinamik bölüşdürür
- √ İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- verilənləri sistemin bütün qalan qovşaqlarına köçürür

201. # Bitməyən tranzaksiyaların qayıtması – bu:

- qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`mal mexanizmidir
- qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`mal mexanizmidir
- doğru cavab yoxdur
- √ qəzadan sonra bərpa prosesinin mexanizmidir
- qəzadan sonra sürətləşdirmə mexanizmidir

202. # VB-nin son razılaşdırılmış vəziyyəti bərpa edilir – bu:

- qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`mal prinsiplərindən biridir
- √ qəzadan sonra bərpanın ümumi prinsipidir
- Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`mal prinsiplərindən biridir

203. # Qeyd olunmayan tranzaksiyaların nəticələri VB-də olmamalıdır – bu:

- Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`mal prinsiplərindən biridir
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`mal prinsiplərindən biridir
- √ qəzadan sonra bərpa prinsiplərindən biridir
- qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir

204. # Qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icra nəticələri VB-də mövcud olmalıdır – bu:

- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir
- Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`mal prinsiplərindən biridir
- qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`mal prinsiplərindən biridir

✓ qəzadan sonra bərpa prinsiplərindən biridir

205. # VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır:

- verilənlərin sürətləşdirilməsi serveri
- ✓ tranzaksiyalar jurnalı
- doğru cavab yoxdur
- tranzaksiya monitoru
- sürətləşdirmə texnologiyası

206. # İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir:

- doğru cavab yoxdur
- ✓ bərpa vasitələri
- verilənlərin sürətləşdirilməsi serveri
- sürətləşdirmə texnologiyası
- tranzaksiya monitoru

207. # istifadəçilərin tətbiqi proqramlarından gizli qalır və VB-nin avtomatik olaraq razılaşdırılmış vəziyyətdə saxlanmasını təmin edir

- qəzadan sonra bərpa vasitələri
- doğru cavab yoxdur
- tranzaksiya monitoru
- tranzaksiyalar jurnalı
- ✓ verilənlərin sürətləşdirilməsi prosesi

208. # əgər sistemdə verilənlərin daimi identikliyinə ehtiyac yoxdursa, onda o, yenilikləri toplayır və lazımi vaxt anlarında onları başqa qovşaqlara köçürür

- ✓ replikator
- tranzaksiyalar jurnalı
- qəzadan sonra bərpa vasitələri
- doğru cavab yoxdur
- tranzaksiya monitoru

209. # sürətləşdirmə variantlarından biri

- qəzadan sonra bərpa vasitəsi
- ✓ sürətli yenilənmə sxemi
- tranzaksiya monitoru
- replikator
- tranzaksiyalar jurnalı

210. # sürətləşdirmə variantlarından biri

- tranzaksiyalar jurnalı
- qəzadan sonra bərpa vasitəsi
- ✓ tam yenilənmə sxemi
- tranzaksiya monitoru
- replikator

211. # sürətləşdirilən verilənlərdə ixtiyari dəyişiklik zamanı, onları sistemin qalan qovşaqlarına köçürür

- qəzadan sonra bərpa vasitəsi
- tranzaksiya monitoru
- doğru cavab yoxdur
- ✓ replikator
- tranzaksiyalar jurnalı

212. # verilənlərin sürətləşdirilməsi serverinin – VBİS-nin xüsusi modulu

- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir
- doğru cavab yoxdur
- tranzaksiya monitorudur
- tranzaksiyalar jurnalıdır
- √ replikator

213. # ilkin VB-dəki dəyişikliklərin, paylanmış sistemin müxtəlif qovşaqlarına malik olan bazalara köçürülməsi prosesini belə adlandırırlar

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- doğru cavab yoxdur
- tranzaksiya monitorudur
- √ sürətləşdirmə
- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

214. # İxtiyari tranzaksiya lokal icra edildiyinə görə qeyd etmə prosedurasına ehtiyac yoxdur – bu:

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- √ verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır
- tranzaksiya monitorudur
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

215. # edilmiş dəyişikliklərin köçürülməsi yolu ilə bir neçə VB-də informasiyaların razılaşdırılmış vəziyyətinin avtomatik saxlanması – bu:

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- √ sürətləşdirmə vasitəsidir
- tranzaksiya monitorudur
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

216. # Hesablama sisteminin bütün qovşaqlarında VB-nin öz sürəti yerləşdirilməlidir

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- √ verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır
- tranzaksiya monitorudur
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

217. # Verilənlərin paylanmasıdan imtina edilməsi – bu:

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- √ verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır
- tranzaksiya monitorudur
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

218. # Sürətləşdirmə texnologiyasının nöqsanlarından biri

- bütün sorğular mərkəzi VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik artır
- √ dəyişikliklərin köçürülməsi zamanı hesablama sisteminin qovşaqlarında VB-nin razılaşdırılmayan sürətləri yarana bilər ki, nəticədə müxtəlif qovşaqların istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilər
- qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi bütün qovşaqlarda verilənlərin e`malını dayandırır
- doğru cavab yoxdur
- sistemdə mövcud olan bütün informasiyalar qovşaqlar arasında ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti azalır

219. # Sürətləşdirmə texnologiyasının nöqsanlarından biri

- bütün sorğular mərkəzi VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik artır
- √ müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlərin tam aradan qaldırılmaması

- qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi bütün qovşaqlarda verilənlərin e`malını dayandırır
- doğru cavab yoxdur
- sistemdə mövcud olan bütün informasiyalar qovşaqlar arasında ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti azalır

220. # Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

- müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır
- √ qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi verilənlərin e`malını dayandırır
- paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz
- doğru cavab yoxdur
- dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilməz

221. # Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

- doğru cavab yoxdur
- dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilməz
- √ başqa qovşaqlara ancaq verilənlərdəki dəyişikliklər ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti artır
- paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz
- müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır

222. # Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

- müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır
- √ bütün sorğular lokal VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik azalır
- paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz
- doğru cavab yoxdur
- dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilməz

223. # Verilənlərin surətləşdirilməsi prosesi

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ istifadəçilərin tətbiqi proqramlarından gizli qalır və VB-nin avtomatik olaraq razılaşdırılmış vəziyyətdə saxlanmasını təmin edir
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

224. # Replikator

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ əgər sistemdə verilənlərin daimi identikliyinə ehtiyac yoxdursa, onda o, yenilikləri toplayır və lazımi vaxt anlarında onları başqa qovşaqlara köçürür
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

225. # Sür`ətli yenilənmə sxemi

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ surətləşdirmə variantlarından biridir
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

226. # Tam yenilənmə ilə sxem:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ surətləşdirmə variantlarından biridir
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

227. # Replikator:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ surətləşdirilən verilənlərdə ixtiyari dəyişiklik zamanı, onları sistemin qalan qovşaqlarına köçürür
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

228. # Replikator:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ verilənlərin surətləşdirilməsi serverinin – VBİS-nin xüsusi modulu
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

229. # Surətləşdirmə:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ ilkin VB-dəki dəyişikliklərin, paylanmış sistemin müxtəlif qovşaqlarına malik olan bazalara köçürülməsi prosesini belə adlandırırlar
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

230. # Verilənlərin surətləşdirilməsi texnologiyasında:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ ixtiyari tranzaksiya lokal icra olunduğuna görə qeyd etmə prosedurasına ehtiyac yoxdur
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

231. # Surətləşdirmə vasitələri:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ edilmiş dəyişikliklərin köçürülməsi yolu ilə bir neçə VB-də informasiyaların razılaşdırılmış vəziyyətinin avtomatik saxlanması
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

232. # Surətləşdirmə texnologiyası:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ hesablama sisteminin bütün qovşaqlarında VB-nin öz surətinin mövcudluğunu nəzərdə tutur
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

233. # Verilənlərin surətləşdirilməsi texnologiyası:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ verilənlərin paylanmasıdan imtina edilməsini nəzərdə tutur
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

234. # Aqreqasiya olunmuş

- OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi

- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- √ QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

235. # modelləşdirmə

- OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- √ QQYS-də verilənlərin təyinatı
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

236. # Proqnozlaşdırma

- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- √ QQYS-də verilənlərin təyinatı
- OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı

237. # Analitik e`mal

- OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- √ QQYS-də verilənlərin təyinatı
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

238. # Kiçik porsiyalarla yenilənmə

- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- √ OLTP sistemlərdə yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri
- QQYS-də yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri

239. # Yüksək tezlikli

- QQYS-də verilənlərin yenilənmə tezliyi
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- √ OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənmə tezliyi
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

240. # Bir neçə aydan bir ilə qədər

- QQYS-də verilənlərin saxlanma dövrü
- √ OLTP sistemlərdə verilənlərin saxlanma dövrü
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

241. # Detallaşdırılmış

- QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- √ OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 242.** # mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- QQYS-də verilənlərin təyinatı
  - √ OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 243.** # Operativ axtarış
- QQYS-də verilənlərin təyinatı
  - √ OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 244.** # QQYS-də verilənlərin yenilənmə tezliyi

- yüksək tezlikli
- √ aşağı tezlikli
- verilənlərin dəyişməzliyi
- həmsi doğrudur
- kiçik porsiyalarla yenilənmə

- 245.** # OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənməsi

- aşağı tezlikli
- √ kiçik porsiyalarla yenilənmə
- verilənlərin dəyişməzliyi
- həmsi doğrudur
- böyük porsiyalarla yenilənmə

- 246.** # OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənmə tezliyi

- aşağı tezlikli
- √ yüksək tezlikli
- verilənlərin dəyişməzliyi
- həmsi doğrudur
- böyük porsiyalarla yenilənmə

- 247.** # QQYS-də verilənlərin saxlanma dövrü

- bir neçə aydan bir ilə qədər
- √ bir neçə ildən onlarla ilə qədər
- bir il
- bir neçə il
- bir neçə ay

- 248.** # OLTP sistemlərdə verilənlərin saxlanma dövrü

- bir neçə ay
- √ bir neçə aydan bir ilə qədər
- bir neçə ildən onlarla ilə qədər
- bir neçə il
- bir il

- 249.** # QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi

- detallaşdırılmış

- √ aqreqasiya olunmuş
- operativ
- proqnozlaşdırılmış
- yenilənmiş

250. # OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi

- proqnozlaşdırılmış
- yenilənmiş
- √ detallaşdırılmış
- operativ
- aqreqasiya olunmuş

251. # QQYS-də verilənlərin təyinatı

- operativ axtarış
- √ modelləşdirmə
- verilənlərin detallaşdırılması
- verilənlərin yenilənməsi
- mürəkkəb olmayan e`mal növləri

252. # QQYS-də verilənlərin təyinatı

- operativ axtarış
- √ proqnozlaşdırma
- verilənlərin detallaşdırılması
- verilənlərin yenilənməsi
- mürəkkəb olmayan e`mal növləri

253. # QQYS-də verilənlərin təyinatı

- operativ axtarış
- √ analitik e`mal
- verilənlərin detallaşdırılması
- verilənlərin yenilənməsi
- mürəkkəb olmayan e`mal növləri

254. # OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatlı

- analitik e`mal
- √ mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- modelləşdirmə
- aqreqasiya
- proqnozlaşdırma

255. # OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatlı

- analitik e`mal
- √ operativ axtarış
- modelləşdirmə
- aqreqasiya
- proqnozlaşdırma

256. # VA-nın xronologiyasının saxlanması xüsusiyyəti

- Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- √ Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparan əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır

- Əksər analitik sorğuların icrası üçün, VA-nın quruluşunda `TARİX` və/ və ya `VAXT` tipli atributların xronologiyasının uçotu tələb olunmur
- Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır

257. # VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyəti

- Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- √ Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi olan, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır
- Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- VA-ya yükləndikdən sonra verilənlər, bir neçə aydan bir ilə qədər saxlanır və tez-tez kiçik porsiyalarla yenilənir
- Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparən əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır

258. # VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyəti

- Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparən əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
- √ Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- Müxtəlif sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif əlavələrdən yüklənmiş verilənlərin detallaşdırılmasıdır (xırdalanmasıdır)
- Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır

259. # VA-nın predmet sahəsinə yönəlmə xüsusiyyəti

- Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- √ Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparən əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
- Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- VA predmet sahəsinin və verilənlərlə əməliyyat aparən əlavənin, verilənlərinin aqreqasiya və inteqrasiya səviyyəsini nəzərə almaqla hazırlanmalıdır
- Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır

260. # Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotu – bu:

- VA-nın verilənlərin saxlanma dövrü xüsusiyyətidir
- √ xronologiyanın saxlanması xüsusiyyətidir
- VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyətidir
- VA-nın verilənlərin interallığı xüsusiyyətidir
- VA-nın yenilənmə tezliyi xüsusiyyətidir

261. # Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır – bu:

- VA-nın verilənlərin saxlanma dövrü xüsusiyyətidir
- √ VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyətidir
- VA-nın verilənlərin xronologiyanın saxlanması xüsusiyyətidir
- VA-nın verilənlərin inteqrallıq xüsusiyyətidir
- VA-nın verilənlərin yenilənmə tezliyi xüsusiyyətidir

262. # Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsi – bu:

- VA-nın operativ axtarış xüsusiyyətidir
- √ VA-nın inteqrasiyalıq xüsusiyyətidir
- VA-nın proqnozlaşdırma xüsusiyyətidir
- VA-nın modelləşdirmə xüsusiyyətidir
- VA-nın analitik e`mal xüsusiyyətidir

263. # Verilənlər ambarı onlarla əməliyyat aparən əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmalıdır – bu:

- VA-nın operativ axtarış xüsusiyyətidir
- √ VA-nın predmet sahəsinə yönəlmə xüsusiyyətidir
- VA-nın proqnozlaşdırma xüsusiyyətidir
- VA-nın modelləşdirmə xüsusiyyətidir
- VA-nın analitik e`mal xüsusiyyətidir

264. # QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- √ yenilənmə tezliyidir
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşıdırılmasıdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

265. # QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- √ Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşıdırılmasıdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

266. # QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- √ verilənlərin aqreqasiya səviyyəsidir
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşıdırılmasıdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

267. # QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- √ verilənlərin təyinatlılığı
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşıdırılmasıdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

268. # Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- √ verilənlərin inteqrasiya olunmuş mənbəyinin yaradılmasıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

269. # Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- √ təşkilatın vahid verilənlər modelinin yaradılmasıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür

- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

270. # Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- ✓ Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır

271. # Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- ✓ idarəetmə qərarlarının qəbulunun təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

272. # Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- ✓ Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

273. # Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- ✓ inteqrasiya olunmasıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

274. # Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- ✓ Predmet yönümlüdür
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

275. # Verilənlər ambarı kosepsiyasının qaydalarından biri

- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- ✓ Tranzaksiyaların e`mal sistemlərində və QQYS-də istifadə edilən verilənlər yığımlarının bölünməsidir (fərqləndirilməsidir)

276. # Verilənlər ambarı kosepsiyasının qaydalarından biri

- Yenilənməyə və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- √ informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsi və razılaştırılmasıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqteyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

277. # İstifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- √ verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

278. # Ambarın verilənlərlə ilkin doldurulması və sonra tamamlanması – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- √ verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

279. # Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqteyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsi – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- √ verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

280. # Yenilənmə tezliyi – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- √ QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

281. # Verilənlərin saxlanma dövrü – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- √ QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

282. # Verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- √ QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

283. # Verilənlərin təyinatlılığı – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
  - √ QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
  - verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
  - verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
  - QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- 284.** # Müxtəlif informasiyalara əlverişli müraciəti təmin edən və müxtəlif analitik altsistemlərdən olan eyni sorğulara eyni cavab alınmasına zəmanət verən, inteqrasiya edilmiş verilənlər mənbəyinin yaradılması – bu:
- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
  - √ QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
  - QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
  - verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
  - verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- 285.** # Təşkilatın vahid verilənlər modelinin yaradılması – bu:
- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
  - √ QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
  - QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
  - verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
  - verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- 286.** # Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatı – bu:
- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
  - √ QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
  - QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
  - verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
  - verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- 287.** # İdarəedici qərar qəbulunu təmin etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur – bu:
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
  - √ Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
  - QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
  - verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
  - QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- 288.** # Yenilənməyən və xronologiyanı saxlayan verilənlər yığımı – bu:
- √ Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
  - verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
  - verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
  - QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
  - QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- 289.** # İnteqrasiya edilmiş (ümumiləşmiş) – bu:
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
  - √ Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
  - QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
  - verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
  - QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- 290.** # Predmet yönümlülük – bu:
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
  - √ Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
  - QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

291. # Tranzaksiyaların e`malı sistemlərində və QQYS-də istifadə edilən verilənlər yığımlarının bölünməsi (fərqləndirilməsi) – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

292. # informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsinə və razılaşdırılması – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

293. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- ✓ sorğulara xidmət zamanı xırdalıqlar deyil, ümumiləşmiş verilənlər istifadə edilir
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

294. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- ✓ sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

295. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- ✓ normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

296. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- ✓ sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

297. # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- ✓ sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil

- sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir

298. # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- ✓ doğru cavab yoxdur
- normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir

299. # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlər üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- ✓ bütün bəndlər
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

300. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- ✓ bütün bəndlər
- normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir

301. # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- informasiya arxivlərinə xidmət
- telefon şəbəkələrinə xidmət
- ✓ klasterləşdirmə
- meteoməlumatların yığılması

302. # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- ✓ təsnifləşdirmə
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- meteoməlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

303. # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- ✓ proqnozlaşdırma
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- meteoməlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

304. # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- ✓ alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- meteoməlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

305. # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- √ doğru cavab yoxdur
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- meteoməlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

306. # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- √ meteoməlumatların yığılması
- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- proqnozlaşdırma

307. # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- √ biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- proqnozlaşdırma

308. # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- √ telefon şəbəkələrinə xidmət
- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- proqnozlaşdırma

309. # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- √ informasiya arxivlərinə xidmət
- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- proqnozlaşdırma

310. # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- √ doğru cavab yoxdur
- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- proqnozlaşdırma

311. # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- √ bütün digər bəndlər
- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- proqnozlaşdırma

312. # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- √ bütün digər bəndlər

- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- meteoməlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

313. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- ✓ yüksək sürətli kompüterlərin dəyərini və böyük həcmli verilənlərin saxlanması məsrəflərinin azalması, informasiyaların e`malının riyazi metodlarının inkişafı
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

314. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- ✓ toplanmış verilənlərinin böyük həcmələrinin e`malının mümkünlüyü
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular

315. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- ✓ toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

316. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- ✓ informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu, ilk baxışda gizli olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

317. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- ✓ toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

318. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- ✓ verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

319. # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- ✓ doğru cavab yoxdur
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı

- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
  - FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- 320.** # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?
- verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi
  - ✓ güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
  - informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
  - toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
  - toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- 321.** # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?
- verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi
  - ✓ paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
  - informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
  - toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
  - toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- 322.** # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?
- verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi
  - ✓ FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
  - informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
  - toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
  - toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- 323.** # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?
- verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi
  - ✓ hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
  - informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
  - toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
  - toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- 324.** # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?
- verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi
  - ✓ doğru cavab yoxdur
  - informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
  - toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
  - toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- 325.** # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?
- verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi
  - ✓ bütün bəndlər
  - informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü

- toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
  - toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- 326.** # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?
- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
  - ✓ bütün bəndlər
  - paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
  - güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
  - FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- 327.** # Fırlatma:
- bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkubun altçoxluğunu formalaşdıran əməliyyatdır
  - ✓ ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişir
  - yığmanın əksi olan əməliyyat
  - ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat
  - doğru cavab yoxdur
- 328.** # Kəsişmə:
- ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişir
  - ✓ bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkubun altçoxluğunu formalaşdıran əməliyyatdır
  - yığmanın əksi olan əməliyyat
  - ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat
  - adətən ikiölçülü cədvəllərə tətbiq edilir və onların qəbul edilmək üçün daha əlverişli şəkildə təqdim olunmasını təmin edir
- 329.** # hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri:
- ölçülər
  - ✓ qiymətlər
  - fırlanmalar
  - detallaşdırma
  - kəsişmələr
- 330.** # hiperkubun oyuqlarındakı konkret qiymətlərin identifikasiyası üçün istifadə edilən indekslər rolunu oynayır
- qiymətlər
  - ✓ ölçülər
  - fırlanmalar
  - detallaşdırma
  - kəsişmələr
- 331.** # hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq:
- qiymətlər
  - ✓ ölçülər
  - fırlanmalar
  - detallaşdırma
  - kəsişmələr
- 332.** # qiymətlər:
- hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq
  - ✓ hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri
  - arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
  - faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
  - təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər

333. # Ölçülər:

- hiperkubun tirlərini əmələ gətirən çoxluq
- √ hiperkubun oyuqlarındaki konkret qiymətlərin identifikasiyası üçün istifadə edilən indekslər rolunu oynayır
- arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər

334. # Ölçülər:

- hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri
- √ hiperkubun tirlərini əmələ gətirən çoxluq
- arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər

335. # VB-nin həcmi böyük olmadıqda və hiperkub zamana görə stabil ölçülər yığılmasını istifadə etdikdə tətbiq etmək məqsədəuyğundur – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

336. # detallaşmanın (xırdalamanın) yüksək səviyyəsinin seçilməsi VB-nin həcmi olduqca çox artırabilir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

337. # bir hissəsinin mövcud olmayacağına qabaqcadan məlum olmasına baxmayaraq, bütün qiymətlər üçün əvvəlcədən yer ehtiyatları – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

338. # başqaları ilə müqayisədə, yaddaşı qeyri effektiv istifadə edir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

339. # mürəkkəb, reqlamentləşdirilməyən sorğuların icrası məsələlərinin öhdəsindən başqalarına nisbətən daha yaxşı gəlir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

340. # əsas təyinatı analitik emala yönələn sistemin reallaşdırılmasıdır – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

341. # əsas anlayışlar – ölçü və qiymətdir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

342. # mürəkkəb analitik sorğuya cavabın orta vaxtı, başqalarından 10-100 dəfə azdır – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

343. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- √ detallaşmanın (xırdalamanın) yüksək səviyyəsinin seçilməsi VB-nin həcmi olduqca çox artırır bilər
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

344. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- √ bir hissəsinin mövcud olmayacağına qabaqcadan məlum olmasına baxmayaraq, bütün qiymətlər üçün əvvəlcədən yer ehtiyatlanır
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

345. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- √ başqaları ilə müqayisədə, yaddaşı qeyri effektiv istifadə edir
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

346. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- √ mürəkkəb, reqlamentləşdirilməyən sorğuların icrası məsələlərinin öhdəsindən başqalarına nisbətən daha yaxşı gəlir
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır

347. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- √ əsas təyinatı analitik emala yönələn sistemin reallaşdırılmasıdır
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır

348. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- √ əsas anlayışlar – ölçü və qiymətdir
- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir

349. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- √ mürəkkəb analitik sorğuya cavabın orta vaxtı, başqalarından 10-100 dəfə azdır
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

350. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- √ cədvəllərin dəfələrlə əlaqələndirilməsi zərurətindən azad edir
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

351. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- √ verilənlərin daha sür'ətli axtarışını və oxunmasını təmin edir
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

352. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- √ daha bir ölçünün əlavə edilməsi hiperkubun tam yenidən qurulmasını zəruri edir
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

353. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- √ verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

354. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- √ verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

355. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı məntiqi səviyyədə reallaşır
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır
- ✓ verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır

356. # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır
- ✓ verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

357. # verilənlərin hiperkub şəklində təsviri – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- ✓ VA-nın yaradılmasına əsas yanaşmadır
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

358. # ROLAP – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- ✓ VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adıdır
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

359. # MOLAP – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- ✓ VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adıdır
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

360. # informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi – bu:

- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- ✓ VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

361. # bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması – bu:

- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- ✓ VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

362. # verilənlərin yüklənməsi, nisbətən nadir hallarda və böyük porsiyalarla olur – bu:

- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

- √ VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

363. # istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- √ VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

364. # VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi) – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- √ VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

365. # Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmının təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- √ VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

366. # VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adı:

- OLTP
- √ verilənlərin hiperkub şəklində təsviri
- VBİS
- SİAS
- QQYS

367. # VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adı:

- OLTP
- √ ROLAP
- VBİS
- SİAS
- QQYS

368. # VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adı:

- OLTP
- √ MOLAP
- VBİS
- SİAS
- QQYS

369. # VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmının təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi
- √ informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi
- istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:

- effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir
- VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)

370. # VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmının təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi
- √ bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir
- VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)

371. # VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmının təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi
- √ verilənlərin yüklənməsi, nisbətən nadir hallarda və böyük porsiyalarla olur
- istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir
- VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)

372. # VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

- bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- √ istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi

373. # VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

- VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi
- √ VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)

374. # VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

- VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi
- √ Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi

375. # təşkilatın mərkəzi VA-sını və analitik şöbələrin verilənlər köşkünə istifadə edir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinasiya yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

376. # verilənlər köşkü – təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən birini təmin edən xüsusişmiş tematik ambardır – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

377. # çoxölçülü VB-lər xırda ambarlar rolunu oynayır – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

378. # konkret analitik əlavələr üçün real lazım olan verilənləri ayrı yığım kimi ayırmaq olar – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

379. # ambarda yerləşən bütün informasiyaların təhlil üçün lazım olması halları kifayət qədər az rast gəlinir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

380. # VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:

- ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
- √ təşkilatın mərkəzi VA-sını və analitik şöbələrin verilənlər köşkünə istifadə edir
- təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə təkcə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər
- optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
- faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir

381. # VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:

- ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
- √ verilənlər köşkü – təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən birini təmin edən xüsusiləşmiş tematik ambardır
- təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə təkcə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər
- optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
- faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir

382. # VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:

- ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
- √ çoxölçülü VB-lər xırda ambarlar rolunu oynayır
- təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə təkcə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər
- optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
- faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir

- 383.** # VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:
- təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə təkcə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər
  - ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
  - faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir
  - √ konkret analitik əlavələr üçün real lazım olan verilənləri ayrı yığım kimi ayırmaq olar
  - optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
- 384.** # VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:
- ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
  - √ adətən hər bir analitik və ya analitik şöbə təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən birinə xidmət etdiyindən, ona ancaq bu istiqaməti xarakterizə edən verilənlər lazımdır
  - təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə təkcə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər
  - optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
  - faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir
- 385.** # VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:
- ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
  - √ ambarda yerləşən bütün informasiyaların təhlil üçün lazım olması halları kifayət qədər az rast gəlinir
  - təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə təkcə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər
  - optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
  - faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir
- 386.** # hər bir ölçü özünün məxsusi arayış cədvəli ilə təsvir edilir – bu:
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
  - √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
  - ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
  - ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
  - verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- 387.** # arayış cədvəlində hiperkubun ölçülərindən birinin mümkün qiymətləri sadalanır – bu:
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
  - √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
  - ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
  - ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
  - verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- 388.** # faktoloji cədvəlin yazısı hiperkubun oyuğuna uyğundur – bu:
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
  - √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
  - ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
  - ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
  - verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- 389.** # faktlar cədvəlində adətən, təhlil üçün daha çox istifadə edilən verilənlər saxlanılır – bu:
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
  - √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
  - ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
  - ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
  - verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

390. # faktoloji cədvəl və ölçülər cədvəli istifadə edilir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

391. # faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

392. # ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

393. # analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

394. # verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir – bu:

- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

395. # hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

396. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- ✓ faktoloji cədvəl, arayış cədvəllərinin fərdi açarlarından kompleksləşdirilmiş mürəkkəb açarlarla indekslənilir
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır

397. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır

- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- √ hər bir ölçü özünün məxsusi arayış cədvəli ilə təsvir edilir
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır

398. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- √ arayış cədvəlində hiperkubun ölçülərindən birinin mümkün qiymətləri sadalanır
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır

399. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- √ faktoloji cədvəlin yazısı hiperkubun oyuğuna uyğundur

400. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- √ faktlar cədvəlində adətən, təhlil üçün daha çox istifadə edilən verilənlər saxlanır
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

401. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- √ faktoloji cədvəl və ölçülər cədvəli istifadə edilir

402. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- √ faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir

403. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- √ ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır

404. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- √ analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur

405. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- ✓ verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur

406. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- ✓ hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur

407. # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- ✓ verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur

408. # müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir:

- meta verilənlər
- ✓ verilənlərin intellektual təhlili vasitələri
- verilənlərin qabaqcadan emalı
- verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- verilənlərin aqreqasiyası

409. # QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir:

- verilənlərin qabaqcadan emalı
- verilənlərin intellektual təhlili vasitələri
- verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- ✓ meta verilənlər
- verilənlərin aqreqasiyası

410. # ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir:

- verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- ✓ verilənlərin aqreqasiyası
- verilənlərin qabaqcadan emalı
- verilənlərin intellektual təhlili vasitələri
- meta verilənlər

411. # təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir:

- verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- verilənlərin intellektual təhlili vasitələri
- meta verilənlər
- ✓ verilənlərin qabaqcadan emalı
- verilənlərin aqreqasiyası

412. # verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir:

- verilənlərin qabaqcadan emalı

- verilənlərin intellektual təhlili vasitələri
- meta verilənlər
- ✓ verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- verilənlərin aqreqasiyası

413. # verilənlərin intellektual təhlili vasitələri – bu:

- ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir
- QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir
- ✓ müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir
- təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir

414. # meta verilənlər – bu:

- ✓ QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir
- təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir
- müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir

415. # verilənlərin aqreqasiyası – bu:

- təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir
- müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir
- QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- ✓ ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir
- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir

416. # verilənlərin qabaqcadan emalı – bu:

- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir
- müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir
- QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- ✓ təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir

417. # verilənlərin vahid formata gətirilməsi – bu:

- təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir
- müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir
- QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- ✓ verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir

418. # sorğuya cavab alınmasına vaxt sərfinin təqribi qiymətinə malik olmalıdır – bu:

- Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir
- həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- ✓ istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir

419. # müxtəlif mənbələrdən import edilən verilənlərin strukturunun təsvirinə malik olmalıdır – bu:

- verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir
- ✓ istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir

- Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir

420. # ambarın verilənlərinin quruluşunun təsvirinə malik olmalıdır – bu:

- verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir
- həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- ✓ istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir

421. # verilənlərin aqreqasiyası – bu:

- həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir
- Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- ✓ verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir

422. # verilənlərin qabaqcadan emalı – bu:

- istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- ✓ verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

423. # verilənlərin vahid formata gətirilməsi – bu:

- Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- ✓ verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

424. # verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər – bu:

- verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir
- həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- ✓ Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir

425. # verilənlər ambara, lazımi formatda və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması – bu:

- istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir
- həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- ✓ Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir

426. # İstifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatlar nəyə malik olmalıdır?

- verilənlərin vahid formata gətirilməsinin təsvirinə
- verilənlərin unifikasiyasının təsvirinə

- verilənlərin aqreqasiyasının təsvirinə
  - √ importun dövriliyi, verilənlərin yüklənməsi və ümumiləşdirilməsi, müraciət vasitələri və informasiyaların təqdimat qaydaları haqqında məlumatlara
  - verilənlərin qabaqcadan emalının təsvirinə
- 427.** # İstifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatlar nəyə malik olmalıdır?
- verilənlərin qabaqcadan emalının təsvirinə
  - verilənlərin vahid formata gətirilməsinin təsvirinə
  - verilənlərin unifikasiyasının təsvirinə
  - verilənlərin aqreqasiyasının təsvirinə
  - √ müxtəlif mənbələrdən import edilən verilənlərin strukturunun təsvirinə
- 428.** # İstifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatlar nəyə malik olmalıdır?
- verilənlərin unifikasiyasının təsvirinə
  - verilənlərin vahid formata gətirilməsinin təsvirinə
  - verilənlərin qabaqcadan emalının təsvirinə
  - √ ambarın verilənlərinin quruluşunun təsvirinə
  - verilənlərin aqreqasiyasının təsvirinə
- 429.** # verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biri:
- verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər
  - verilənlər ambara, lazımi formata və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması
  - verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar yazı qruplarının ayrılması
  - ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqramma verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir
  - √ verilənlərin aqreqasiyası
- 430.** # verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biri:
- verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar yazı qruplarının ayrılması
  - verilənlər ambara, lazımi formata və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması
  - ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqramma verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir
  - √ verilənlərin qabaqcadan emalı
  - verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər
- 431.** # verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biri:
- verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar yazı qruplarının ayrılması
  - ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqramma verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir
  - verilənlər ambara, lazımi formata və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması
  - √ verilənlərin vahid formata gətirilməsi
  - verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər
- 432.** # Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biri:
- √ verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər
  - verilənlərin vahid formata gətirilməsi
  - təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpası
  - verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
  - ümumiləşmiş statistik göstəricilərin hesablanması
- 433.** # Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biri:
- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
  - verilənlərin vahid formata gətirilməsi

- ✓ ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqrama verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpası
- ümumiləşmiş statistik göstəricilərin hesablanması

434. # Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biri:

- ✓ verilənlər ambara, lazımi formata və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpası
- verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- ümumiləşmiş statistik göstəricilərin hesablanması
- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması

435. # öyrədilən sistemə təqdim edilən yazı, bu obraza uyğun deyilsə, onda sistem istifadəçinin diqqətini buna cəlb edir – bu:

- approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir
- Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

436. # sistem, mümkün yazılar çoxluğuna əsasən, onların yığım şəkillərini formalaşdırmağa öyrədilir – bu:

- approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir
- Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

437. # onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidə edilənliyini təmin edir – bu:

- Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir
- anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

438. # dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri-xətti asılılıqları müəyyən edir – bu:

- Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir
- anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

439. # mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir – bu:

- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir

440. # bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir – bu:

- approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir
- anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

441. # nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir – bu:

- approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir
- anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

442. # proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- ✓ metodların, obyektin inkişafını təsvir edən tarixi verilənlərdəki qanunauyğunluqları aydınlaşdırmaq qabiliyyətinə əsaslanır və müəyyən edilmiş tendensiyanı gələcək dövrə fərziyyələr vermək üçün istifadə edir
- mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir

443. # proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- ✓ obyektin inkişafının, müəyyən gələcək dövr üçün saxlanan, təyin edilmiş qanunauyğunluqlara tabe olduğu nəzərdə tutulur
- mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir

444. # proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- ✓ inkişafın inersiyalılığı prinsipinə əsaslanır
- mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir

445. # anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- ✓ öyrədilən sistemə təqdim edilən yazı, bu obraza uyğun deyilsə, onda sistem istifadəçinin diqqətini buna cəlb edir
- mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir

446. # approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- ✓ dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri-xətti asılılıqları müəyyən edir
- mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- sistem, mümkün yazılar çoxluğuna əsasən, onların yığılma şəkillərini formalaşdırmağa öyrədilir
- bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir

447. # approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- ✓ asılılıqların uçotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- sistem, mümkün yazılar çoxluğuna əsasən, onların yığılma şəkillərini formalaşdırmağa öyrədilir

- bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir

448. # Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- asılılıqların uçotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- ✓ mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidəedilənliyini təmin edir
- verilmiş atributların qiymətlərinə ən çox təsir göstərən dəyişənləri təyin etməyə imkan verir
- dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri xətti asılılıqları müəyyən edir

449. # Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- asılılıqların uçotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- ✓ bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir
- onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidəedilənliyini təmin edir
- verilmiş atributların qiymətlərinə ən çox təsir göstərən dəyişənləri təyin etməyə imkan verir
- dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri xətti asılılıqları müəyyən edir

450. # Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- asılılıqların uçotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- ✓ nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidəedilənliyini təmin edir
- verilmiş atributların qiymətlərinə ən çox təsir göstərən dəyişənləri təyin etməyə imkan verir
- dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri xətti asılılıqları müəyyən edir

451. # verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılması:

- asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır
- ✓ anomaliyaların təhlili metodlarıdır
- proqnozlaşdırma metodlarıdır
- öyrədici (müəllimsiz) öyrənmə metodlarıdır
- təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) metodlarıdır

452. # verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri xətti asılılıqların avtomatik tapılması:

- özüöyrənmə metodlarıdır
- proqnozlaşdırma metodlarıdır
- ✓ asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır
- anomaliyaların təhlili metodlarıdır
- təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) metodlarıdır

453. # çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodları:

- asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır
- ✓ öyrədici (müəllimsiz) öyrənmə metodlarıdır
- proqnozlaşdırma metodlarıdır
- doğru cavab yoxdur
- anomaliyaların təhlili metodlarıdır

454. # çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodları:

- asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır

- ✓ özüöyrənmə metodlarıdır
- proqnozlaşdırma metodlarıdır
- doğru cavab yoxdur
- anomaliyaların təhlili metodlarıdır

455. # çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodları:

- asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır
- ✓ təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) metodlarıdır
- proqnozlaşdırma metodlarıdır
- doğru cavab yoxdur
- anomaliyaların təhlili metodlarıdır

456. # öyrədici (müəllimsiz) öyrənmə - bu:

- verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri xətti asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- ✓ çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır
- müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- doğru cavab yoxdur
- verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır

457. # özüöyrənmə - bu:

- verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri xətti asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- ✓ çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır
- müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- doğru cavab yoxdur
- verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır

458. # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- ✓ müxtəlif təbiətli obyektlərin keçmiş vəziyyəti haqqında saxlanan informasiyalar əsasında, onların inkişafının proqnozlaşdırılması
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- buraxılmış qiymətlərin bərpası
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi

459. # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- ✓ aydınlaşdırılmış qanunauyğunluqlardan əhəmiyyətli dərəcədə kənarlaşan verilənlərin axtarışı
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- buraxılmış qiymətlərin bərpası
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi

460. # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- ✓ konkret məsələnin terminlərində, nisbətən əhəmiyyətli amillərin axtarışı
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- buraxılmış qiymətlərin bərpası
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi

461. # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- ✓ təhlil edilən amilləri (parametrləri) və hadisələri əlaqələndirən asılılıqların tapılması və approssimasiyası
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanması

- buraxılmış qiymətlərin bərpası
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi

462. # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- ✓ verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar qrupların yazılarının ayrılması
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- buraxılmış qiymətlərin bərpası
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi

463. # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- reqression təhlil metodları
- ✓ bilik çıxarılması metodları
- vaxtlı sıraların təhlili
- riyazi statistikanın metodları
- dispersion təhlil metodları

464. # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- reqression təhlil metodları
- ✓ genetik alqoritmlər
- vaxtlı sıraların təhlili
- riyazi statistikanın metodları
- dispersion təhlil metodları

465. # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- reqression təhlil metodları
- ✓ qeyri səlis məntiq
- vaxtlı sıraların təhlili
- riyazi statistikanın metodları
- dispersion təhlil metodları

466. # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- reqression təhlil metodları
- ✓ neyron şəbəkələri
- vaxtlı sıraların təhlili
- riyazi statistikanın metodları
- dispersion təhlil metodları

467. # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- neyron şəbəkələri
- ✓ vaxtlı sıraların təhlili
- genetik alqoritmlər
- biliklərin çıxarılması metodları
- qeyri səlis məntiq

468. # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- neyron şəbəkələri
- ✓ dispersion təhlil metodları
- genetik alqoritmlər
- biliklərin çıxarılması metodları
- qeyri səlis məntiq

469. # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- neyron şəbəkələri
- √ regression təhlil metodları
- genetik alqoritmlər
- biliklərin çıxarılması metodları
- qeyri səliss məntiq

470. # prosedur bilikləri

- Anlayışın, ona aid olan iyerarxiyanın daha aşağı səviyyəli anlayışlarını və ya faktlarını sadalamaqla aydınlaşdırılmasıdır
- √ İdarəedici informasiyaların alqorimlərində “ərimiş” biliklərdir
- Predmet sahəsinin quruluş və proseslərini əks etdirən abstraksiyalar, analogiyalar və sxemlərdən ibarət olan biliklərdir
- Anlayışın, spesifik xüsusiyyətlərini göstərməklə abstraksiyanın daha yüksək səviyyəli anlayışları vasitəsilə aydınlaşdırılmasıdır
- Predmet sahəsinin ayrı-ayrı hadisiləri və faktları arasında görünən qarşılıqlı əlaqələr haqqında biliklərdir

471. # dərin biliklər

- Anlayışın, ona aid olan iyerarxiyanın daha aşağı səviyyəli anlayışlarını və ya faktlarını sadalamaqla aydınlaşdırılmasıdır
- √ Predmet sahəsinin quruluş və proseslərini əks etdirən abstraksiyalar, analogiyalar və sxemlərdən ibarət olan biliklərdir
- Anlayışın, spesifik xüsusiyyətlərini göstərməklə abstraksiyanın daha yüksək səviyyəli anlayışları vasitəsilə aydınlaşdırılmasıdır
- İdarəedici informasiyaların alqorimlərində “ərimiş” biliklərdir
- Predmet sahəsinin ayrı-ayrı hadisiləri və faktları arasında görünən qarşılıqlı əlaqələr haqqında biliklərdir

472. # səthi biliklər

- Anlayışın, ona aid olan iyerarxiyanın daha aşağı səviyyəli anlayışlarını və ya faktlarını sadalamaqla aydınlaşdırılmasıdır
- √ Predmet sahəsinin ayrı-ayrı hadisiləri və faktları arasında görünən qarşılıqlı əlaqələr haqqında biliklərdir
- Predmet sahəsinin quruluş və proseslərini əks etdirən abstraksiyalar, analogiyalar və sxemlərdən ibarət olan biliklərdir
- İdarəedici informasiyaların alqorimlərində “ərimiş” biliklərdir
- Anlayışın, spesifik xüsusiyyətlərini göstərməklə abstraksiyanın daha yüksək səviyyəli anlayışları vasitəsilə aydınlaşdırılmasıdır

473. # anlayışın ekstensionalı

- Anlayışın, spesifik xüsusiyyətlərini göstərməklə abstraksiyanın daha yüksək səviyyəli anlayışları vasitəsilə aydınlaşdırılmasıdır
- √ Anlayışın, ona aid olan iyerarxiyanın daha aşağı səviyyəli anlayışlarını və ya faktlarını sadalamaqla aydınlaşdırılmasıdır
- Predmet sahəsinin quruluş və proseslərini əks etdirən abstraksiyalar, analogiyalar və sxemlərdən ibarət olan biliklərdir
- İdarəedici informasiyaların alqorimlərində “ərimiş” biliklərdir
- Predmet sahəsinin ayrı-ayrı hadisiləri və faktları arasında görünən qarşılıqlı əlaqələr haqqında biliklərdir

474. # anlayışın intensionalı

- Anlayışın, ona aid olan iyerarxiyanın daha aşağı səviyyəli anlayışlarını və ya faktlarını sadalamaqla aydınlaşdırılmasıdır
- √ Anlayışın, spesifik xüsusiyyətlərini göstərməklə abstraksiyanın daha yüksək səviyyəli anlayışları vasitəsilə aydınlaşdırılmasıdır
- Predmet sahəsinin quruluş və proseslərini əks etdirən abstraksiyalar, analogiyalar və sxemlərdən ibarət olan biliklərdir
- İdarəedici informasiyaların alqorimlərində “ərimiş” biliklərdir
- Predmet sahəsinin ayrı-ayrı hadisiləri və faktları arasında görünən qarşılıqlı əlaqələr haqqında biliklərdir

475. # Verilənlərin quruluşlarında (strukturlarında) toplanmış biliklər:

- dərin biliklərdir
- √ deklorativ biliklərdir
- səthi biliklərdir
- heç biri doğru deyil
- prosedur bilikləridir

476. # İdarəedici informasiyaların alqorimlərində “ərimiş” biliklər:

- dərin biliklərdir
- √ prosedur bilikləridir
- deklorativ biliklərdir

- heç biri doğru deyil
- səthi biliklərdir

477. # Predmet sahəsinin ayrı-ayrı hadisiləri və faktları arasında görünən qarşılıqlı əlaqələr haqqında biliklər:

- dərin biliklərdir
- ✓ səthi biliklərdir
- deklorativ biliklərdir
- heç biri doğru deyil
- prosedur bilikləridir

478. # Anlayışın, ona aid olan iyerarxiyanın daha aşağı səviyyəli anlayışlarını və ya faktlarını sadalamaqla aydınlaşdırılması:

- anlayışın intensionalıdır
- ✓ anlayışın ekstensionalıdır
- prosedur bilikləridir
- deklorativ biliklərdir
- dərin biliklərdir

479. # Bilik predmet sahəsinin məsələlərini həll etməyə imkan verən aydınlaşdırılmış qanunauyğunluqlardır – bu:

- eksponensial üsulə səsində bilik anlayışının tə`yın edilməsidir
- ✓ intensional üsulə səsində bilik anlayışının tə`yın edilməsidir
- dərinlik kateqoriyası üzrə biliklərin təsnifatıdır
- doğru cavab yoxdur
- səthi kateqoriyalar üzrə biliklərin təsnifatıdır

480. # Bilik yaxşı strukturlaşdırılmış verilənlər və ya verilənlər haqqında verilənlər və ya metaverilənlərdir – bu:

- intensional üsulə səsində bilik anlayışının tə`yın edilməsidir
- ✓ eksponensial üsulə səsində bilik anlayışının tə`yın edilməsidir
- dərinlik kateqoriyası üzrə biliklərin təsnifatıdır
- doğru cavab yoxdur
- səthi kateqoriyalar üzrə biliklərin təsnifatıdır

481. # Bilik predmet sahəsinin məsələlərini həll etməyə imkan verən aydınlaşdırılmış qanunauyğunluqlardır – bu:

- bilik anlayışının eksponensialıdır
- ✓ bilik anlayışının intensionalıdır
- dərin biliklərdir
- bütün cavablar düzdür
- səthi biliklərdir

482. # Bilik yaxşı strukturlaşdırılmış verilənlər və ya verilənlər haqqında verilənlər və ya metaverilənlərdir – bu:

- bilik anlayışının intensionalıdır
- ✓ bilik anlayışının eksponensialıdır
- dərin biliklərdir
- bütün cavablar düzdür
- səthi biliklərdir

483. # Bilik bazası – bu:

- e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- ✓ e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir
- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

484. # Bilik zəmisəsi – bu:

- e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- √ e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir
- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

485. # Predmet sahəsinin əsas obyektlərinin, onların atributlarının, qanunauyğunluqlarının və əlaqələndiricilərinin şərti təsviri – bu:

- √ e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- biliklərin təsviri modellərindən biridir
- e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- bütün cavablar düzdür
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir

486. # Biliklər maddi daşıyıcılarda

- e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- √ e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir
- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

487. # Biliklər, insan yaddaşında dərkətmənin nəticəsi kimi – bu:

- e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- √ e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir
- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

488. # Maşın daşıyıcılarında verilənlər bazası – bu:

- e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- √ e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir
- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

489. # Verilənlər, kompüterdə verilənlərin təsviri dilində - bu:

- e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- √ e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir
- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

490. # Verilənlərin modelləri (strukturları) diaqramlar, qrafiklər, funksiyalar şəklində - bu:

- e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- √ e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir
- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

491. # Verilənlər, maşın daşıyıcılarında – bu:

- e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- √ e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir

- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

492. # Verilənlər, ölçmə və müşahidənin nəticəsi kimi – bu:

- e`mal zamanı biliklərin transformasiya mərhələsidir
- ✓ e`mal zamanı verilənlərin transformasiya mərhələsidir
- verilənlərin təsnifat kateqoriyalarından biridir
- bütün cavablar düzdür
- biliklərin təsviri modellərindən biridir

493. # Bilik:

- Predmet sahəsinin obyektlərini, proseslərini və hadisələrini xarakterizə edən ayrı-ayrı faktlar və onların xüsusiyyətləridir
- ✓ Predmet sahəsinin məsələlərini həll etməyə imkan verən müəyyən edilmiş qanunauyğunluqlardır
- kompüterdə verilənlərin təsviri dilində olan verilənlərdir
- məşin daşıyıcılarında VB-dir
- ölçmə və müşahidənin nəticəsidir

494. # Verilənlər:

- Predmet sahəsinin məsələlərini həll etməyə imkan verən müəyyən edilmiş qanunauyğunluqlardır
- ✓ Predmet sahəsinin obyektlərini, proseslərini və hadisələrini xarakterizə edən ayrı-ayrı faktlar və onların xüsusiyyətləridir
- biliklər hər hansı praktiki fəaliyyət gedişində aldığı təcrübəni ümumiləşdirir
- verilənlərlə əlaqəli olan insanın düşünülmüş fəaliyyətinin nəticəsidir
- verilənlər, insanın yaddaşında dərkətmənin nəticəsi kimi

495. # Aşağıdakıların hansı bilikləri xarakterizə edir?

- biliklər insanın düşüncəli fəaliyyətinin nəticəsidir
- biliklər hər hansı praktiki fəaliyyət gedişində aldığı təcrübəni ümumiləşdirir
- biliklər empirik yolla əldə edilir
- biliklər verilənlərlə əlaqəli olub, onlara əsaslanır
- ✓ hamsı

496. # Aşağıdakıların hansı verilənlərin transformasiya mərhələsidir?

- verilənlər, insanın yaddaşında dərkətmənin nəticəsi kimi
- ✓ verilənlər, kompüterdə verilənlərin təsviri dilində
- proqram tərtibi
- proqramın sazlanması
- məsələnin həlli alqoritminin hazırlanması

497. # Aşağıdakıların hansı verilənlərin transformasiya mərhələsidir?

- verilənlər, insanın yaddaşında dərkətmənin nəticəsi kimi
- ✓ verilənlər modeli (strukturları) diaqram, qrafik, funksiya kimi
- proqram tərtibi
- proqramın sazlanması
- məsələnin həlli alqoritminin hazırlanması

498. # Aşağıdakıların hansı verilənlərin transformasiya mərhələsidir?

- verilənlər, insanın yaddaşında dərkətmənin nəticəsi kimi
- ✓ verilənlər, maddi informasiya daşıyıcılarında
- proqram tərtibi
- proqramın sazlanması
- məsələnin həlli alqoritminin hazırlanması

499. # Aşağıdakıların hansı verilənlərin transformasiya mərhələsidir?

- verilənlər, insanın yaddaşında dərketmənin nəticəsi kimi
- √ verilənlər, ölçmə və müşahidənin nəticəsi kimi
- proqram tərtibi
- proqramın sazlanması
- məsələnin həlli alqoritminin hazırlanması

500. # Predmet sahəsinin məsələlərini həll etməyə imkan verən müəyyən edilmiş qanunauyğunluqlar ... adlanır.

- verilənlər
- produksion model
- freym
- semantik model
- √ biliklər